

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

29. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

21. ČERVENCE 2024

Z obsahu:

**Otevřely se před nimi
dveře nového života**

Homilie papeže Františka
o slavnosti sv. Petra
a Pavla 29. června 2024,
Řím, bazilika sv. Petra
a Pavla
- strana 2 -

**Blahoslavený
Achilles Puchala**
Libor Rösner
- strana 4 -

**Olomoucký arcibiskup
Mons. Josef Nuzík**
přijal od papeže pallium
- strana 5 -

**O krásném těžkém
povolání ženy**
Jo Croissant
- strana 6 -

**Anna Marie Zelíková -
smírná oběť za hříchy**
interrupce
- strana 7 -

**Připomínky arcibiskupa
Jana Graubnera**
k návrhům revize
rámcových vzdělávacích
programů pro předškolní
a základní vzdělávání
- strana 8 -

Heřman Josef (40)
Wilhelm Hünermann
- strana 11 -

Svatý Jáchym, Panna Maria a svatá Anna, obraz v kostele sv. Františka, Reggio Emilia, Itálie

Blahoslavený Achilles Puchała

Jeho jméno dává vzpomenout na bájného reka z Homérovy Illiady. Tento kněz však prokázal mnohem větší hrdinství než Homérův nezranitelný hrdina – šel dobrovolně na smrt se svými ovečkami, které odmítl opustit. Bylo mu tehdy 32 let.

Na svět přišel 18. března 1911 a ještě téhož dne byl pokřtěn. Den nato se slaví liturgická památka sv. Josefa. Patrně proto dostal jméno podle Pěstouna Páně – polsky Józef. Nehledě na to, že i kněz, který jej v rodné Kosině (obci nedaleko Rzeszowa na východě Polska) pokřtil, se jmenoval takto.

Rodina, do níž se narodil, byla poměrně dost chudá. Připočteme-li k tomu, že rodiče Franciszek a Zofia přivedli na svět děti více, je nabitelné, že malý Josef často hladověl. Kde se mu nedostávalo pokrmu hmotného, tam byl bohatě zásoben pokrmy duchovními. Rodiče byli zbožní katolíci a své ratolesti vedli k víře v Boha a lásce k němu. Zde tkví příčina, proč se malý Josef cestou do školy pokaždé aspoň na pár okamžiků zastavil v kostele, kolem něhož procházel, aby se v krátkosti pomodlil.

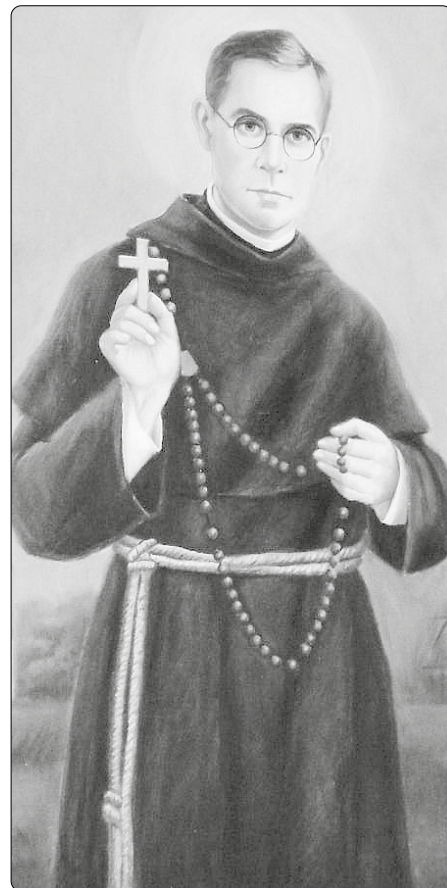
Po ukončení 5. třídy odešel studovat do tehdy polského Lvova tamní gymnázium. Rodiče měli pochybnosti, zvláště zde hrály roli finanční potíže, které rodinu Puchałových prakticky nikdy nepouštěly, nicméně byl zde ještě farář Ju-

lian Krzyżanowski, jenž je přesvědčil, aby neváhal a syna do Lvova poslali.

Ani cizí prostředí Josefa negativně neovlivnilo a neodálilo ho od Krista. Ba právě naopak – hned zkraje svých lvovských studií vstoupil do Rytířstva Neposkvrněné. Studia ale přerušil. Nikoliv však z důvodu nekompetentnosti, nýbrž protože vyslyšel hlas volající ho již nějaký čas do řádu menších bratří sv. Františka, aby v něm jakožto kněz sloužil Pánu. Dobrozdání faráře Krzyżanowského, nutné pro přijetí, o mladém Puchałovi hovořilo jako o zbožném a dobrém mládenci, jenž „vždy vystupoval vzorně“.

Dne 6. září 1927 se Josef radoval z přijetí do minoritského řádu a 15 dní nato započal jako bratr Achilles roční noviciát v Łagiewnikách u Lodže. Po jeho uplynutí složil 28. září 1928 časné sliby a vrátil se do Lodže dostudovat. Maturitní zkoušku zdárně složil a 22. května 1931 složil i věčné sliby, načež odjel do krakovského řádového semináře nastoupit cestu svátostného kněžství.

Otřes v samém závěru této cesty v podobě matčiny smrti 4. ledna 1936 s Boží pomocí překonal, a tak mohl 5. červen-

Blahoslavený Achilles Puchała

ce přijmout svátost kněžství. Následoval poslední rok studií a poté první klášter v Grodně, za dva roky pak další v Iwienieci, tehdy polském, dnes běloruském městečku.

Nepobyl v něm příliš dlouho, již za půl roku přesídlil do farnosti Pierszaje, obce se stejným geografickým osudem jako Iwieniec. Zde se naplno rozvinula Achilova touha sloužit Bohu a lidem. Těm se opravdu rozdal a rozdával i z toho mála, co měl, aby podpořil živořící rodiny. Farníci ho měli za otce nejen co do titulu, ale navzdory jeho nízkému věku (29 let) i co do vztahu jako takového. Zastával se jich, kde jen mohl, po obsazení regionu Němci jich mnoho svou přímluvou uchránil od transportu na nucené práce do Reichu (především mladé lidi) či od vězení, žil přitom jinak v nepříjemné, stísněné situaci, kdy půlku fary zabrali pro své potřeby četníci.

V roce 1943 však vybuchlo v okolí jedno z četných partyzánských povstání proti německým okupantům, které wehrmacht brzy úspěšně potlačil. A začala odplata. A nelitostná.

Liturgická čtení – dokončení ze str. 3

vzdání, stali jste se blízkými Kristovou krví. Jen on je náš pokoj: obě dvě části (židy i pohany) spojil v jedno a zboural přehradu, která je dělila – když na svém těle zrušil příčinu nepřátelství, která záležela v Zákoně s jeho příkazy a ustanoveními. Tak vytvořil ve své osobě z těchto dvou částí jediného nového člověka, a tím zjednal pokoj a křížem usmířil obě strany s Bohem v jednom těle, aby tak sám na sobě udělal konec onomu nepřátelství. A pak přišel a zvěstoval pokoj vám, kteří jste byli daleko, i těm, kteří byli blízko, neboť skrze něho máme my i vy přístup k Otci v jednom Duchu.

Evangelium – Mk 6,30-34

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někde na opuštěné místo a trochu si odpočiňte.“ Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas se najíst. Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi. Když (Ježíš) vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

Olomoucký arcibiskup Mons. Josef Nuzík přijal od papeže pallium

Němci se mstili na vesničanech v okolí. Přepadávali vesnice, jejich obyvatele zavírali do stodol, které pak podpalovali. Podobný osud potkal nespočet vsí, až přišly na řadu i Pierszaje.

Stejně jako jinde obcházel domy a přikázal vesničánům shromáždit se na násvi. Jak skončí, bylo každému jasné už jen proto, že Němci s sebou přivezli několik kanýstrů benzínu. P. Achilles, ač se ho toto konání netýkalo, protože faru obývanou četnictvem nemělo gestapo potřebu kontrolovat, měl v úmyslu odebrat se na návěs taktéž. Na naléhání své hospodyně předcházející vpádu Němců, aby se ukryl, opáčil, že „pastýř musí trpět za své stádo“. Když už se na návsi tísnila většina Pierszajských, jeden z četníků, praktikující katolík, se snažil P. Achilla odradit od jeho snahy připojit se k nim. Mladý kněz jeho naléhání nevyšlyšel. „Kde je stádo, tam musí být i pastýř,“ řekl. Stejně přesvědčeně odešel s P. Achillem na shromaždiště jeho kaplan P. Karol Herman Stępień OFMConv., narozený 21. října 1910, rovněž minorita, se kterým se znal ze semináře.

Němci rozdělili muže a ženy a obě skupiny zahnal do stodol. Oba kněží se pokusili vyjednat, leč marně. Po několika desítkách minut dorazili do vsi tři vysocí důstojníci, načez proběhla nová selekce. Při ní Němci vybrali lidi mezi 15–50 lety a ostatní propustili. Odvedli je do vesnice Borowikowszczyzna, kde oba kněze oddělili od ostatních vesničánů. Ti byli posléze odvedeni na nucené práce do okolí Minsku, zatímco kněze čekaly poslední chvíle jejich mladých životů, chvíle provázené nesmírnou bolestí způsobenou lidskou krutostí jejich katanů.

Podrobnosti o těchto ohavných krutostech nemáme žádné, nicméně panuje všeobecné přesvědčení, že jim měli gestapáci nejprve vyloupnout oči, poté vyrvat jazyky, uřezat nosy, uši a s rukama svázanými drátem je hodit do stodoly a tu zapálit. Bylo 19. července 1943. V jejich hábitech, které z nich předtím násilím svlékli, se potom vrátili do vesnice a parodovali obřady mše svaté.

Oba, jak P. Karol Herman Stępień, tak Józef Achilles Puchała, byli zařazeni do skupiny 108 mučedníků II. světové války (většinou zahynuvších v koncentračních táborech), které 13. června 1999 Jan Pavel II. beatifikoval.

Při mši svaté, kterou o slavnosti svatých apoštolů Petra a Pavla (29. června) celebroul ve vatikánské svatopetrské bazilice papež František, přijal olomoucký arcibiskup Mons. Josef Nuzík společně s ostatními nově jmenovanými arcibiskupy-metropolitami z papežových rukou pallium – symbol jejich zvláštního propojení s papežem a také symbol jejich pastýřské služby svěřeným diecézím.

Pallia pro 42 nových arcibiskupů-metropolitů požehnal papež František v úvodu bohoslužby, předtím byla celou noc uložena vedle hrobu sv. Petra v podzemí baziliky. „Dej, prosíme, ať ti, kdo je budou nosit, nezapomínají, že jsou pastýři tvého stáda, a svými skutky tento úkol naplní. Ať přijmou jeho evangelia, které jim bude vloženo na ramena, a svým příkladem a věrnou službou ať vedou druhé,“ zmínil papež v žehnací modlitbě. Odkázal tak na skutečnost, že pallium – vlněný pruh s šesti černými křížky – nosí arcibiskupové na ramenou jako symbol Dobrého pastýře, který se v evangelním podoběnství ujímá ztraceného jehněte.

Prosby o budoucí službu arcibiskupů jmenovaných do úřadu v průběhu uplynulého roku se pak prolínaly také dalším průběhem bohoslužby: třeba modlit-

ré jsi pozval ke stolu Slova a Eucharistie, obnoví a posílí ve víře,“ neslo se svatope-trskou bazilikou.

V závěru bohoslužby pak papež pallia předal novým arcibiskupům. Vedle arcibiskupa Nuzíka mezi nimi byl například nový řeckokatolický arcibiskup z Prešova Jozef Jonáš Maxim, arcibiskup splitsko-makarské arcidiecéze v Chorvatsku Zdenko Krizić a další nově jmenovaní metropolitové diecézí v Evropě, Americe, Africe i Asii.

„Dnešek je pro mě mimořádný den, kdy z rukou papeže přijímám symbol pověření pro službu arcibiskupa-metropolitů v moravských diecézích. Je to výjimečná událost a já jsem za ni vděčný Bohu i Svatému otci,“ uvedl po skončení bohoslužby arcibiskup Nuzík a doplnil: „Každé setkání s papežem je povzbuzující a jako povzbuzení jsem ho prožil i já. Ve svých homiliích se snaží mluvit k srdci posluchačů, a já si z jeho promluvy odnáším některé myšlenky pro svou budoucí službu.“

Připomenul přitom, že tento den představoval jen první krok v předání pallia. „Těším se i na druhý krok, při Národní cyrilometodějské pouti na Velehradě 5. července, kdy mi apoštolský nuncius Jude Thaddeus Okolo vloží pallium na ramena jako symbol svěřené služby,“ zmínil arcibiskup

bou přímlov, z nichž jedna zazněla také v češtině a vystoupila s ní Ema Kolajová – dcera českého velvyslance ve Vatikánu Václava Kolaji, který je stejně jako arcibiskup Nuzík rodákem ze Strání na Uherkohradištsku. „Ty, jenž jsi Pánem života a dějin, dej, ať se učedníci tvého Syna, kte-

Nuzík a dodal: „Při jejím naplňování se chci spolehnout na Boží pomoc a jeho milost a také na modlitby věřících, za které už nyní upřímně děkuji.“

Zdroj: Arcibiskupství olomoucké
(Redakčně upraveno)

K UZDRAVENÍ DUŠE I TĚLA

SLOVA POTĚŠENÍ A POVZBUZENÍ
Z Bible vybral a uspořádal Jaro Křivohlavý
Odpovědný redaktor **Pavel Nápravník**

Výběr biblických veršů ze Starého i Nového zákona, které hluboce oslovily Jaro Křivohlavého (1925–2014), uznávaného profesora psychologie. Nabízí je k potěšení a povzbuzení všem, kdo hledají cestu a smysl života, i těm, kdo procházejí těžkými chvílemi. Biblické citáty jsou převzaty z Českého ekumenického překladu.

Česká biblická společnost • Druhé vydání
Váz., 150x180 mm, 120 stran, 298 Kč

UZDRAVOVÁNÍ V JEŽÍŠOVĚ JMÉNU
Mary Healy • Z angličtiny přeložila Pavlína Bilková • Revize překladu a redakce Kateřina Lachmanová

Tato kniha velmi precizně pojednává o tématu uzdravování Boží mocí. Autorka v sobě spojuje vzácnou kombinaci vynikající znalkyně Bible a živé víry, která ji vedla k bohatým zkušenostem se službou charismaty. Snad každého čtenáře napadne při četbě závažná otázka: Je-li Kristus stejný včera, dnes i navěky, kam se nám v církvi vytratilo hlásání evangelia doprovázené znamením a zázraky v jeho jménu? Záhy zjistíme, že nikdy nezmi-zelo docela, ale nepochybně je tu veliký evangelizační potenciál.

Pavel Nebojsa - Doron • Brož., 130x190 mm, 200 stran, 329 Kč

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA PRAKTICKY

Baudouin Ardillier • Z francouzštiny přeložila Barbora Šlapáková • Revize překladu a redakce Kateřina Lachmanová

Obsah knížky nejlépe vystihuje úvod autora, který je členem francouzské Komunity svatého Jana: „V čem spočívá přímluvná

modlitba? Člověk je na chvíli obstoupen bratry a sestrami v Kristu, svěruje se do jejich přímluvných modliteb, vnímá přítomnost Ducha Svatého a leckdy citelně zakouší jeho působení. Každý, kdo kdy takovou modlitbu zažil, je tím zasažen... Bude si pamatovat závan Boží milosti, nový pokoj, radost, něhu, uzdravení, útěchu i osvobození. A k tomu stačí, aby se několik křesťanů sešlo k modlitbě, která je v podstatě prostinká, podobá se přání pokoje při nedělní mši svaté. Existuje řada způsobů, jak se modlit za druhé. Já zde nabízím několik z nich, které mi přijdou ověřené a vhodné.“

Pavel Nebojsa - Doron
Brož., 115x165 mm, 100 stran, 199 Kč

O AKTUÁLNÍM SPOLEČENSKÉM TÉMATU

ŠTAMGASTI LÉKAŘSKÉHO BYZNYSU ANEB KDYŽ SE Z IRENY STANE DAVID

David Hrneckč • Doslov Mgr. Jana Jochová, předsedkyně Aliance pro rodinu, z. s. • Odpovědný redaktor J. Martin Brauner

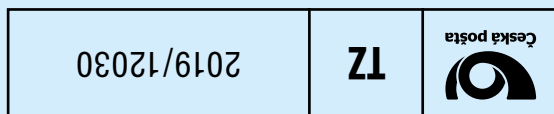
Životní příběh Ireny/Davida, který potkal ve špatný čas špatně lidi a následky si ponese po zbytek svého života. David žije jako muž již mnoho let. Brzy po změně pohlaví zjistil, že udělal fatální chybu. Autor této velmi osobní a otevřené knihy dost dobře vidí, jak transgenderový průmysl prostupuje společností a žene čím dál mladší děti do podobných tragických změn. Transgenderoví aktivisté atakují vzdělávací systém, chodí do škol a snaží se vnútit celé společnosti představu, že změnit pohlaví je ta největší svoboda, především však řešení vnitřních nejistot, které doprovází každé dospívání. Tento příběh je mementem pro ty, kdo se vrhají do nevratných změn na svém těle kvůli křehkostem svojí duše. Velkým přáním je Davidova retransice – návrat do svého biologického těla.

Jiří Brauner - Kartuziánské nakladatelství
Brož., 130x210 mm, 96 stran, 189 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc